T003 A HÀM III 66-Kinh Thuyết Bổn

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

66. KINH THUYEÁT BOÅN1 Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Phaät du hoùa taïi Ba-la-naïi, truù ôû Tieân nhaân ñoïa xöù, trong vöôøn Loäc daõ. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo sau böõa aên tröa, vì moät nhaân duyeân nhoû neân tuï taäp ngoài taïi giaûng ñöôøng cuøng baøn luaän vaán ñeà naøy: “Theá naøo chö Hieàn, trong haøng cö só taïi gia, ai laø ngöôøi thuø thaéng? Phaûi chaêng laø ngöôøi coù caùc Tyø-kheo trì giôùi dieäu phaùp, thaønh töïu oai nghi ñeán nhaø thoï thöïc? Hay laø ngöôøi maø lôïi loäc cöù taêng leân moãi ngaøy, gaáp traêm ngaøn vaïn laàn?” Hoaëc coù Tyø-kheo noùi raèng: “Naøy chö Hieàn, lôïi loäc gaáp traêm ngaøn vaïn laàn thì coù nghóa lyù gì! Chæ coù ñieàu naøy laø chí yeáu; neáu coù moät Tyø-kheo trì giôùi dieäu phaùp, thaønh töïu oai nghi maø ñeán nhaø thoï thöïc, chöù khoâng phaûi laø ngaøy ngaøy ñöôïc lôïi loäc gaáp traêm ngaøn vaïn laàn.” Luùc ñoù, Toân giaû A-na-luaät cuøng ngoài trong chuùng. Baáy giôø Toân giaû A-na-luaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo raèng: “Naøy chö Hieàn, lôïi loäc gaáp traêm ngaøn vaïn laàn thì coù nghóa gì? Giaû söû coù nhieàu hôn nöõa thì chæ coù ñieàu naøy laø chí yeáu; neáu coù moät Tyø-kheo trì giôùi dieäu phaùp, thaønh töïu oai nghi ñeán nhaø thoï thöïc, chöù khoâng phaûi ngaøy ngaøy lôïi loäc caøng taêng gaáp traêm ngaøn vaïn laàn. Vì sao? Toâi nhôù, thuôû xöa, ta laø moät ngöôøi ngheøo khoå ôû nöôùc Ba-la-naïi naøy, chæ nhôø löôïm moùt gaùnh cuûa khaùch maø soáng2. Luùc aáy nöôùc Ba-la-naïi bò haïn haùn, söông moùc vaø truøng hoaøng laøm cho nguõ coác khoâng theå chín ñöôïc. Nhaân daân tuùng thieáu, kieám xin khoù ñöôïc. Baáy giôø coù moät vò Bích-chi-phaät hieäu laø Voâ Hoaïn3, truù taïi Ba-la-naïi naøy. Luùc aáy, vaøo buoåi saùng sôùm, Bích-chi-phaät Voâ Hoaïn mang y caàm baùt vaøo Ba-la-naïi khaát thöïc. Baáy giôø toâi ñi ra khoûi Ba-la-naïi vaøo luùc sôùm ñeå ñi löôïm moùt. Naøy chö Hieàn, khi ñang ñi ra, toâi thaáy töø xa Bích-chi-phaät Voâ Hoaïn ñi vaøo thaønh. Luùc Bích-chi-phaät Voâ Hoaïn caàm tònh baùt ñi vaøo theá naøo thì luùc ñi ra tònh baùt vaãn y nhö cuõ. “Naøy chö Hieàn, khi toâi löôïm moùt roài trôû veà Ba-la-naïi, toâi laïi thaáy Bích-chi-phaät Voâ Hoaïn ñi ra. Ngaøi thaáy toâi lieàn nghó: ‘Saùng sôùm, luùc Ta ñi vaøo thì thaáy ngöôøi naøy ñi ra. Baáy giôø ta trôû ra laïi thaáy ngöôøi naøy trôû vaøo. Ngöôøi naøy coù theå chöa aên. Nay ta haõy ñi theo ngöôøi naøy’. Roài Bích-chi-phaät ñi theo toâi nhö boùng theo hình. “Naøy chö Hieàn, khi ta mang ñoà löôïm moùt veà ñeán nhaø, boû gaùnh xuoáng vaø quay laïi nhìn thì thaáy Bích-chi-phaät Voâ Hoaïn ñi ñeán, theo sau toâi beùn goùt, nhö boùng theo hình. Toâi thaáy ngaøi, lieàn nghó: ‘Saùng sôùm, luùc ñi ra, mình thaáy vò Tieân nhaân naøy ñi vaøo thaønh khaát thöïc. Baây giôø vò Tieân nhaân naøy coù leõ chöa coù gì aên. Ta haõy sôùt bôùt phaàn aên cuûa mình cho

1. Bieät dòch, No.44 Phaät Thuyeát Coå Lai Trì Theá Kinh, khuyeát danh dòch. Paøli, tham chieáu Thag.910-919. 2. Haùn: quaân thaäp No.44: “Gaùnh coû ñi baùn maø töï nuoâi soáng”. Paøli: ghaøsa-haøraka, ngöôøi thaâu nhaët thöùc aên (cuûa gia suùc). 3. Voâ Hoaïn No.44: “Coù vò Duyeân giaùc hieäu laø Hoøa-lyù ”
Paøli: Upariccha.

Tieân nhaân naøy'. Nghó nhö vaäy xong, toâi lieàn mang phaàn côm boá thí cho Ñöùc Bích-chi-phaät vaø baïch raèng: 'Mong Tieân nhaân bieát cho, côm naøy laø phaàn aên cuûa con. Vì loøng töø maãn, mong ngaøi thöông xoùt nhaän cho'. Baáy giôø, vò Bích-chi-phaät töùc thì traû lôøi toâi raèng: 'Cö só neân bieát, naêm nay haïn haùn, söông moùc vaø truøng hoaøng laøm cho nguõ coác khoâng theå chín ñöôïc. Nhaân daân tuùng thieáu, kieám xin khoù ñöôïc. Thí chuû coù theå bôùt phaân nöûa boû vaøo trong baùt cuûa ta vaø duøng phaân nöûa kia, caû hai cuøng ñöôïc soáng coøn. Nhö vaäy ñaõ laø toát roài'. Toâi laïi thöa raèng: 'Tieân nhaân, xin bieát cho, trong nhaø con saün coù chaûo, coù beáp, coù cuûi, coù thoùc gaïo, aên uoáng sôùm muoän cuõng chaúng caàn ñuùng giôø giaác. Tieân nhaân, xin haõy thöông xoùt con maø nhaän heát thöùc aên naøy'. Baáy giôø Tieân nhaân vì loøng töø maãn maø nhaän heát. "Naøy chö Hieàn, toâi nhaân phöôùc boá thí cho Tieân nhaân kia moät baùt côm maø baûy laàn taùi sanh vaøo coõi trôøi, ñöôïc laøm Thieân vöông; baûy laàn taùi sanh vaøo loaøi ngöôøi laïi laøm baäc Nhaân chuû. "Naøy chö Hieàn, toâi nhaân phöôùc boá thí cho Tieân nhaân kia moät baùt côm maø ñöôïc sanh vaøo doøng hoï Thích nhö theá naøy4, giaøu coù cuøng toät, suùc vaät chaên nuoâi voâ soá, phoøng hoä, thöïc aáp, cuûa caûi voâ löôïng, chaâu baùu ñaày ñuû. "Naøy chö Hieàn, toâi nhaân phöôùc boá thí cho Tieân nhaân kia moät baùt côm neân xaû boû ñöôïc ñòa vò chuû nhaân cuûa traêm ngaøn theå nöõ5, vaøng baïc vaø voâ soá nhöõng taøi vaät khaùc nöõa, xuaát gia hoïc ñaïo. "Naøy chö Hieàn, ta nhaân boá thí cho Tieân nhaân kia moät baùt côm maø ñöôïc vua chuùa, vöông thaàn, Phaïm chí, Cö só vaø taát caû nhaân daân thaáy laø tieáp ñaõi; boán chuùng Tyø-kheo, Tyø- kheo-ni, Öu-baø-taéc vaø Öu-baø-di thaáy thì kính troïng. "Naøy chö Hieàn, toâi nhaân boá thí moät baùt côm kia maø thöôøng ñöôïc ngöôøi thænh caàu thoï nhaän ñoà aên thöùc uoáng, aùo chaên, ñeäm loâng, thaûm deät, giöôøng neäm, thuoác thang trò beänh vaø caùc duïng cuï caàn cho söï soáng; khoâng gì laø khoâng ñöôïc thænh caàu. Luùc baáy giôø ta bieát vò Sa- moân aáy laø baäc Voâ sôû tröôùc chaân nhaân thì phöôùc baùo ñöôïc thu hoaïch chaéc chaén gaáp boäi, thoï nhaän ñaïi quaû baùo coâng ñöùc cöïc dieäu, aùnh saùng soi chieáu, thaáu suoát raát roäng, raát lôùn, cuøng khaép." Baáy giôø Toân giaû A-na-luaät, baäc Voâ sôû tröôùc chaân nhaân6, ñöôïc chaùnh giaûi thoaùt, noùi baøi tuïng raèng: Toâi nhôù, xöa ngheøo naøn, Chæ nhaët coû maø soáng. Bôùt phaàn, cuùng Sa-moân Voâ Hoaïn toái thöôïng ñöùc. Nhaân ñoù sanh doøng Thích, Teân laø A-na-luaät. Hieåu raønh veà ca vuõ; Laøm nhaïc, thöôøng hoan hyû. Toâi ñöôïc gaëp Theá Toân Chaùnh giaùc, nhö cam loà. Ñaõ gaëp, sanh tín taâm, Boû nhaø ñi hoïc ñaïo.

4. Vì Toân giaû laø anh em chuù baùc ruoät vôùi Ñöùc Thích Toân, con cuûa Amitodana (Cam Loä Phaïn vöông). 5. Vì tröôùc ñoù ñôøi soáng vöông töû cuûa Ngaøi raát phong löu vaø Mahaønaøma - anh ruoät cuûa Ngaøi - ñaõ khoù khaên laém môùi thuyeát phuïc ñöôïc Ngaøi ñi xuaát gia. 6. Töùc, moät vò A-la-haùn.

Toâi bieát ñöôïc ñôøi tröôùc,
Bieát choã sanh tröôùc kia;
Sanh Tam thaäp tam thieân,

Baûy laàn truù ôû ñoù.
Ñoù baûy, ñaây cuõng baûy;
Thoï sanh möôøi boán laàn,
Nhaân gian vaø thieân thöôïng,
Chöa töøng ñoïa aùc ñaïo.
Nay bieát roõ sanh töû,
Nôi chuùng sanh qua laïi;
Bieát taâm ngöôøi thò phi;
Hieàn thaùnh, naêm laïc thuù;
Chöùng naêm chi thieàn ñònh7,
Thöôøng ñònh, taâm tónh maëc8.
Ñaõ chöùng ñaéc tòch tònh
Lieàn ñaéc tònh thieân nhaõn.
Muïc ñích laø hoïc ñaïo;
Vieãn ly, boû gia ñình;
Nay ta ñaït nghóa aáy
Ñöôïc vaøo caûnh giôùi Phaät.
Ta khoâng öa söï cheát,
Cuõng chaúng mong söï sanh;
Thôøi naøo cuõng töï taïi,
Kieán laäp chaùnh nieäm trí.
Tyø-da-ly, Truùc laâm9,
ÔÛ ñaây, maïng ta döùt;
Ngay döôùi röøng truùc naøy,
Nhaäp Voâ dö Nieát-baøn.
Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân ôû choã tónh toïa, baèng thieân nhó thanh tònh vöôït xa hôn ngöôøi thöôøng, nghe caùc Tyø-kheo sau böõa aên tröa tuï taäp taïi giaûng ñöôøng cuøng baøn luaän veà vaán ñeà aáy. Nghe xong, vaøo buoåi xeá chieàu, Ñöùc Theá Toân rôøi choã tónh toïa ñöùng daäy, ñi ñeán giaûng ñöôøng, traûi choã ngoài tröôùc chuùng Tyø-kheo maø ngoài, roài hoûi raèng:
“Naøy caùc Tyø-kheo, hoâm nay caùc ngöôi vì chuyeän gì maø tuï taäp taïi giaûng ñöôøng?”
Caùc Tyø-kheo ñaùp:
“Baïch Theá Toân, hoâm nay vì Toân giaû A-na-luaät nhaân chuyeän quaù khöù maø thuyeát phaùp neân chuùng con tuï taäp taïi giaûng ñöôøng.”
Roài thì, Ñöùc Theá Toân noùi:
“Baây giôø caùc ngöôi coù muoán nghe nhaân chuyeäân vò lai maø Phaät thuyeát phaùp chaêng?”
Caùc Tyø-kheo thöa raèng:

7. Nguõ chi thieàn ñònh Thieàn ñònh naêm chi (Paøli: paócaígika-samaødhi): töùc boán caáp thieàn trong ñoù Sô thieàn chia laøm hai do söï khaùc bieät taàm (Pl. vitakka) vaø töù (Pal. vicaøra). 8. Paøli: sante ekodibhaøvite, tòch tónh, chuyeân nhaát. 9. Tì-da-li Truùc laâm Paøli: Vajjìnaö Veluvagaøme, trong Vajji-Veluvagaøma, moät ngoâi laøng ôû Vesali, xöù Vajjì (Baït Kyø); Anuruddha seõ nhaäp Nieát-baøn ôû ñoù.

“Baïch Theá Toân, nay thaät ñuùng thôøi. Baïch Thieän Theä, nay thaät ñuùng thôøi. Neáu Theá Toân nhaân chuyeän vò lai maø thuyeát phaùp cho caùc Tyø-kheo, thì caùc Tyø-kheo sau khi nghe seõ kheùo thoï trì.” Ñöùc Theá Toân noùi: “Naøy caùc Tyø-kheo, haõy laéng nghe vaø kheùo maø thoï trì, suy nghó, ghi nhôù, Ta phaân bieät dieãn thuyeát roäng raõi cho caùc ngöôi.” Baáy giôø caùc Tyø-kheo vaâng lôøi ngoài nghe. Ñöùc Theá Toân noùi: “Naøy caùc Tyø-kheo, moät thôøi gian laâu xa ôû vò lai, seõ coù luùc maø nhaân daân thoï ñeán taùm vaïn tuoåi. Luùc con ngöôøi thoï ñeán taùm vaïn tuoåi thì chaâu Dieâm-phuø naøy giaøu coù cuøng toät, an laïc cuøng toät, daân chuùng ñoâng ñuùc, thoân aáp gaàn nhau baèng khoaûng caùch cuûa con gaø bay. “Naøy caùc Tyø-kheo, luùc con ngöôøi thoï ñeán taùm vaïn tuoåi thì con gaùi ñeán naêm traêm tuoåi môùi laáy choàng. “Naøy caùc Tyø-kheo, luùc con ngöôøi thoï taùm vaïn tuoåi10 thì chæ nhöõng beänh nhö theá naøy: noùng, laïnh, ñaïi tieåu tieän, tham duïc, aên uoáng, giaø11 vaø ngoaøi ra khoâng coù tai hoïa naøo khaùc. Naøy caùc Tyø-kheo, luùc con ngöôøi thoï taùm vaïn tuoåi coù vua teân laø Loa12, laø Chuyeån luaân vöông, thoâng minh trí tueä, coù boán loaïi quaân chænh trò thieân haï, töï do töï taïi, laø phaùp vöông theo ñuùng nhö phaùp, thaønh töïu baûy baùu. Baûy baùu laø: xe baùu, voi baùu, ngöïa baùu, ngoïc baùu, nöõ baùu, cö só baùu, töôùng quaân baùu. Ñoù laø baûy baùu. Nhaø vua coù ñaày ñuû moät ngaøn ngöôøi con trai, dung maïo khoâi ngoâ, duõng maõnh, khoâng khieáp sôï, haøng phuïc ñöôïc ñòch quaân. Nhaø vua thoáng lónh quaû ñaát naøy cho ñeán bôø bieån, khoâng duøng ñao gaäy maø chæ ñem phaùp maø giaùo hoùa, khieán daân chuùng ñöôïc an laïc. Coù caây phöôùn baèng vaøng lôùn, ñöôïc trang hoaøng baèng caùc thöù chaâu baùu, treo cao moät ngaøn khuyûu tay, chu vi möôøi taùm khuyûu tay, seõ do nhaø vua döïng leân. Sau khi döïng xong, ngay phía döôùi toå chöùc boá thí cho Sa-moân, Phaïm chí, ngöôøi ngheøo khoå coâ ñoäc töø caùc phöông xa laïi xin, ñem ñoà aên thöùc uoáng, aùo chaên, xe coä, traøng hoa, boät hoa, boät höông, nhaø cöûa, giöôøng neäm, ñeäm loâng, khaên quaán vaø cung caáp daàu ñeøn... Sau khi boá thí nhö vaäy, nhaø vua caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín, töø boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, xuaát gia hoïc ñaïo. Muïc ñích maø toäc taùnh töû kia caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín, töø boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, xuaát gia hoïc ñaïo, duy chæ caàu ñaéc voâ thöôïng phaïm haïnh, ngay trong ñôøi naøy maø töï tri töï giaùc, töï thaân chöùng ngoä, thaønh töïu vaø an truù, bieát nhö thaät raèng: ‘Söï sanh ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ vöõng, vieäc caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh nöõa.’ “Baáy giôø coù Toân giaû A-di-ña13 ñang ngoài trong chuùng. Toân giaû A-di-ña töø choã ngoài ñöùng daäy, keùo leäch tay aùo ñang maëc, chaép tay höôùng veà Ñöùc Phaät maø baïch raèng: “Baïch Theá Toân! Moät thôøi gian laâu daøi ôû vò lai, luùc con

ngöôøi thoï ñeán taùm vaïn tuoåi, con coù theå ñöôïc laøm vua, hieäu laø Loa, laø Chuyeån luaân vöông, thoâng minh trí tueä, coù boán loaïi quaân chænh trò thieân haï, töï do töï taïi, laø vò phaùp vöông theo ñuùng nhö phaùp, thaønh töïu baûy baùu. Baûy baùu laø xe baùu, ngoïc baùu, nöõ baùu, cö só baùu, töôùng quaân baùu, ñoù laø baûy baùu. Con coù ñuû moät ngaøn ngöôøi con dung maïo khoâi ngoâ, duõng maõnh khoâng khieáp sôï, haøng phuïc ñöôïc ñòch quaân. Con thoáng lónh troïn quaû ñaát naøy cho ñeán bieån caû, khoâng duøng dao gaäy, chæ ñem phaùp giaùo hoùa, khieán cho nhaân daân an laïc. Con coù caây phöôùn lôùn baèng vaøng, ñöôïc

10. Töø ñaây trôû xuoáng, tham chieáu kinh 70 phaàn sau. Tham chieáu, Paøli, D. 26 Cakkacattì-sìhanaø-suttanta. 11. Paøli (D.26), chi coù ba chöùng beänh: ham muoán (icchaø), ñoùi buïng (anasana) vaø giaø (jaøra). 12. Loa Paøli: Saíkha (voû soø). 13. A-di-ña Paøli: Ajita. Trong baûn kinh naøy, A-di-ña (Ajita) vaø Di-laëc (Mettaya) laø hai nhaân vaät ñöôïc thoï kyù, moät ngöôøi laøm vua vaø moät ngöôøi laøm Phaät.

trang hoaøng baèng caùc loaïi chaâu baùu, treo cao moät ngaøn khuyûu tay, do con döïng leân. Sau khi döïng xong, ngay beân döôùi, toå chöùc boá thí cho haøng Sa-moân, Phaïm chí, keû khoán khoå coâ ñoäc töø phöông xa laïi xin, ñem ñoà aên thöùc uoáng, aùo chaên, xe coä, traøng hoa, boät höông, nhaø cöûa, giöôøng neäm, neäm loâng, khaên quaán vaø cung caáp ñeøn daàøu. Sau khi boá thí xong, con lieàn caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín, töø boû gia ñình, xuaát gia hoïc ñaïo. Con vì muïc ñích maø toäc taùnh töû caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín, töø boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, xuaát gia hoïc ñaïo, duy chæ caàu ñaéc voâ thöôïng phaïm haïnh, ngay trong ñôøi naøy maø töï tri töï giaùc, töï thaân chöùng ngoä, thaønh töïu vaø an truù, bieát nhö thaät raèng: ‘Söï sanh ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ vöõng, vieäc caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh nöõa’.” Baáy giôø Ñöùc Theá Toân quôû Toân giaû A-di-ña raèng: “Ngöôi laø keû ngu si, chæ neân cheát theâm moät laàn, sao laïi mong moät laàn taùi sanh nöõa? Vì sao nhö theá? Vì ngöôi nghó raèng: Baïch Theá Toân! Moät thôøi gian laâu daøi ôû vò lai, luùc con ngöôøi thoï ñeán taùm vaïn tuoåi, con coù theå ñöôïc laøm vua, hieäu laø Loa, laø Chuyeån luaân vöông, thoâng minh trí tueä, coù boán loaïi quaân chænh trò thieân haï, töï do töï taïi, laø vò phaùp vöông theo ñuùng nhö phaùp, thaønh töïu baûy baùu. Baûy baùu laø xe baùu, ngoïc baùu, nöõ baùu, cö só baùu, töôùng quaân baùu, ñoù laø baûy baùu. Con coù ñuû moät ngaøn ngöôøi con dung maïo khoâi ngoâ, duõng maõnh khoâng khieáp sôï, haøng phuïc ñöôïc ñòch quaân. Con thoáng lónh troïn quaû ñaát naøy cho ñeán bieån caû, khoâng duøng dao gaäy, chæ ñem phaùp giaùo hoùa, khieán cho nhaân daân an laïc. Con coù caây phöôùn lôùn baèng vaøng, ñöôïc trang hoaøng baèng caùc loaïi chaâu baùu, treo cao moät ngaøn khuyûu tay, do con döïng leân. Sau khi döïng xong, ngay beân döôùi, toå chöùc boá thí cho haøng Sa-moân, Phaïm chí, keû khoán khoå coâ ñoäc töø phöông xa laïi xin, ñem ñoà aên thöùc uoáng, aùo chaên, xe coä, traøng hoa, boät höông, nhaø cöûa, giöôøng neäm, neäm loâng, khaên quaán vaø cung caáp ñeøn daàu. Sau khi boá thí xong, con lieàn caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín, töø boû gia ñình, xuaát gia hoïc ñaïo. Con vì muïc ñích maø toäc taùnh töû caïo boû raâu toùc,

maëc aùo ca-sa, chí tín, töø boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, xuaát gia hoïc ñaïo, duy chæ caàu ñaéc voâ thöôïng phaïm haïnh, ngay trong ñôøi naøy maø töï tri töï giaùc, töï thaân chöùng ngoä, thaønh töïu vaø an truù, bieát nhö thaät raèng: 'Söï sanh ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ vöõng, vieäc caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh nöõa'." Ñöùc Theá Toân baûo raèng: "Naøy A-di-ña! Moät thôøi gian laâu daøi ôû vò lai, ngöôi seõ laøm vua hieäu laø Loa, moät vò Chuyeån luaân vöông, thoâng minh trí tueä, coù boán loaïi quaân chænh trò thieân haï, töï do töï taïi, laø vò Phaùp vöông theo ñuùng nhö phaùp, thaønh töïu baûy baùu. Baûy baùu ñoù laø xe baùu, voi baùu, ngöïa baùu, ngoïc baùu, nöõ baùu, cö só baùu vaø töôùng quaân baùu, ñoù laø baûy baùu. Ngöôi seõ coù ñuû moät ngaøn ngöôøi con dung maïo khoâi ngoâ, duõng maõnh khoâng khieáp sôï, haøng phuïc ñöôïc ñòch quaân. Ngöôi seõ thoáng lónh toaøn quaû ñaát naøy cho ñeán bieån caû, khoâng duøng dao gaäy, chæ ñem phaùp giaùo hoùa khieán cho nhaân daân an laïc. Ngöôi seõ coù moät caây phöôùn lôùn baèng vaøng, ñöôïc trang hoaøng baèng caùc loaïi chaâu baùu, döïng cao moät ngaøn khuyûu tay, do ngöôi döïng leân. Sau khi döïng leân, ngay beân döôùi, toå chöùc boá thí cho haøng Sa-moân, Phaïm chí, keû cuøng khoå, coâ ñoäc töø caùc phöông xa laïi xin; ñem ñoà aên, thöùc uoáng, aùo chaên, xe coä, traøng hoa, boät hoa, boät höông, nhaø cöûa, giöôøng neäm, neäm loâng, khaên quaán, cung caáp ñeøn daàu... Sau khi boá thí xong, thaày lieàn caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín, lìa boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, xuaát gia hoïc ñaïo. Ngöôi vì muïc ñích maø toäc taùnh töû caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín, lìa boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, xuaát gia hoïc ñaïo, chæ vì caàu voâ thöôïng phaïm haïnh, ngay trong ñôøi hieän taïi maø töï tri, töï giaùc, töï thaân chöùng ñaéc, thaønh töïu vaø an truù, bieát nhö thaät raèng: 'Söï sanh ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ vöõng, vieäc caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh nöõa'." Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: "Moät thôøi gian laâu daøi ôû thôøi vò lai, luùc con ngöôøi thoï taùm vaïn tuoåi seõ coù Ñöùc Phaät hieäu laø Di-laëc14, Nhö Lai Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, Minh Haïnh Thaønh, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só, Ñaïo Phaùp Ngöï, Thieân Nhaân Sö, Phaät, Chuùng Höïu; cuõng nhö hoâm nay Ta ñaõ thaønh vò Nhö Lai Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, Minh Haïnh Thaønh, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só, Ñaïo Phaùp Ngöï, Thieân Nhaân Sö, Phaät, Chuùng Höïu. "Ñöùc Phaät aáy ôû trong ñôøi naøy goàm chö Thieân, Ma, Phaïm, Sa-moân, Phaïm chí, töø ngöôøi cho ñeán trôøi, maø töï tri töï giaùc, töï thaân chöùng ñaéc, thaønh töïu vaø an truï. Cuõng nhö hoâm nay Ta ôû trong ñôøi naøy goàm chö Thieân, Ma, Phaïm, Sa-moân, Phaïm chí, töø ngöôøi cho ñeán trôøi, maø töï tri töï giaùc, töï thaân chöùng ñaéc, thaønh töïu vaø an truï. "Ñöùc Phaät aáy seõ thuyeát phaùp, phaàn ñaàu vi dieäu, phaàn giöõa vi dieäu vaø phaàn sau cuõng vi dieäu, coù nghóa, coù vaên, hieån hieän phaïm haïnh ñaày ñuû thanh tònh. Cuõng nhö Ta hoâm nay, thuyeát phaùp phaàn ñaàu vi dieäu, phaàn giöõa vi dieäu vaø phaàn sau cuõng vi dieäu, coù nghóa, coù vaên, hieån hieän phaïm haïnh ñaày ñuû thanh tònh. "Ñöùc Phaät aáy seõ quaûng dieãn, löu boá phaïm haïnh vôùi nhöõng ñaïi hoäi voâ löôïng, töø ngöôøi cho ñeán trôøi, kheùo phaùt khôûi, hieån hieän. Cuõng nhö Ta hoâm nay quaûng dieãn, löu boá phaïm haïnh vôùi nhöõng ñaïi hoäi voâ löôïng, töø

ngöôøi cho ñeán trôøi, kheùo phaùt khôûi hieån hieän. “Ñöùc Phaät aáy seõ coù voâ löôïng traêm ngaøn chuùng Tyø-kheo, cuõng nhö Ta hoâm nay coù voâ löôïng traêm ngaøn chuùng Tyø-kheo15.” Baáy giôø Toân giaû Di-laëc ñang ôû trong chuùng aáy, töø choã ngoài ñöùng daäy, keùo leäch aùo ñang maëc, voøng tay höôùng veà Ñöùc Phaät, thöa raèng: “Baïch Theá Toân! Moät thôøi gian laâu daøi ôû thôøi vò lai, luùc con ngöôøi thoï maïng ñeán taùm vaïn tuoåi, con seõ thaønh Phaät hieäu laø Di-laëc Nhö Lai, Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, Minh Haïnh Thaønh, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só, Ñaïo Phaùp Ngöï, Thieân Nhaân Sö, Phaät, Chuùng Höïu. Cuõng nhö baây giôø Ñöùc Theá Toân laø Nhö Lai, Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, Minh Haïnh Thaønh, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só, Ñaïo Phaùp Ngöï, Thieân Nhaân Sö, Phaät, Chuùng Höïu. “Con ôû trong ñôøi naøy goàm chö Thieân, Ma, Phaïm, Sa-moân, Phaïm chí, töø ngöôøi cho ñeán trôøi, maø töï tri töï giaùc, töï thaân chöùng ñaéc, thaønh töïu vaø an truï. Cuõng nhö hoâm nay Theá Toân ôû trong ñôøi naøy goàm chö Thieân, Ma, Phaïm, Sa-moân, Phaïm chí, töø ngöôøi cho ñeán trôøi, maø töï tri töï giaùc, töï thaân chöùng ñaéc, thaønh töïu vaø an truï. “Con thuyeát phaùp, phaàn ñaàu vi dieäu, phaàn giöõa vi dieäu vaø phaàn sau cuõng vi dieäu, coù nghóa, coù vaên, hieån hieän phaïm haïnh ñaày ñuû thanh tònh. Cuõng nhö Theá Toân hoâm nay, thuyeát phaùp phaàn ñaàu vi dieäu, phaàn giöõa vi dieäu vaø phaàn sau cuõng vi dieäu, coù nghóa, coù vaên, hieån hieän phaïm haïnh ñaày ñuû thanh tònh. “Con seõ quaûng dieãn, löu boá phaïm haïnh vôùi nhöõng ñaïi hoäi voâ löôïng, töø ngöôøi cho ñeán trôøi, kheùo phaùt khôûi, hieån hieän. Cuõng nhö Theá Toân hoâm nay quaûng dieãn, löu boá phaïm haïnh vôùi nhöõng ñaïi hoäi voâ löôïng, töø ngöôøi cho ñeán trôøi, kheùo phaùt khôûi hieån hieän. “Con seõ coù voâ löôïng traêm ngaøn chuùng Tyø-kheo, cuõng nhö hieän giôø Theá Toân coù voâ löôïng traêm ngaøn chuùng Tyø-kheo.”

14.

Di-laëc Paøli: Mettayya.

15.

Paøli: so anekasahassam… (seyyathaø pi’ham) anekasatam… vò aáy coù vaøi nghìn… (cuõng nhö Ta) coù vaøi traêm…

Baáy giôø Ñöùc Theá Toân taùn thaùn Toân giaû Di-laëc raèng: “Laønh thay! Laønh thay! Di-laëc, ngöôi phaùt taâm cöïc dieäu laø laõnh ñaïo ñaïi chuùng. Lyù do vì sao? Vì ngöôi ñaõ nghó: “ Baïch Theá Toân! Moät thôøi gian laâu daøi ôû thôøi vò lai, luùc con ngöôøi thoï maïng ñeán taùm vaïn tuoåi, con seõ thaønh Phaät hieäu laø Di-laëc Nhö Lai, Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, Minh Haïnh Thaønh, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só, Ñaïo Phaùp Ngöï, Thieân Nhaân Sö, Phaät, Chuùng Höïu. Cuõng nhö baây giôø Ñöùc Theá Toân laø Nhö Lai, Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, Minh Haïnh Thaønh, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só, Ñaïo Phaùp Ngöï, Thieân Nhaân Sö, Phaät, Chuùng Höïu. Con ôû trong ñôøi naøy goàm chö Thieân, Ma, Phaïm, Sa-moân, Phaïm chí, töø ngöôøi cho ñeán trôøi, maø töï tri töï giaùc, töï thaân chöùng ñaéc, thaønh töïu vaø an truï. Cuõng nhö hoâm nay Theá Toân ôû trong ñôøi naøy goàm chö Thieân, Ma, Phaïm, Sa-moân, Phaïm chí, töø ngöôøi cho ñeán

trôøi, maø töï tri töï giaùc, töï thaân chöùng ñaéc, thaønh töïu vaø an truï. Con thuyeát phaùp, phaàn ñaàu vi dieäu, phaàn giöõa vi dieäu vaø phaàn sau cuõng vi dieäu, coù nghóa, coù vaên, hieån hieän phaïm haïnh ñaày ñuû thanh tònh. Cuõng nhö Theá Toân hoâm nay, thuyeát phaùp phaàn ñaàu vi dieäu, phaàn giöõa vi dieäu vaø phaàn sau cuõng vi dieäu, coù nghóa, coù vaên, hieån hieän phaïm haïnh ñaày ñuû thanh tònh. Con seõ quaûng dieãn, löu boá phaïm haïnh vôùi nhöõng ñaïi hoäi voâ löôïng, töø ngöôøi cho ñeán trôøi, kheùo phaùt khôûi, hieån hieän. Cuõng nhö Theá Toân hoâm nay quaûng dieãn, löu boá phaïm haïnh vôùi nhöõng ñaïi hoäi voâ löôïng, töø ngöôøi cho ñeán trôøi, kheùo phaùt khôûi hieån hieän.” Ñöùc Phaät laïi noùi: “Naøy Di-laëc, vaøo moät thôøi gian laâu daøi ôû thôøi vò lai, luùc con ngöôøi thoï ñeán taùm vaïn tuoåi, ngöôi seõ thaønh Phaät hieäu laø Di-laëc Nhö Lai, Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, Minh Haïnh Thaønh, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só, Ñaïo Phaùp Ngöï, Thieân Nhaân Sö, Phaät, Chuùng Höïu. Gioáng nhö Ta hieän nay laø Nhö Lai Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc, Minh Haïnh Thaønh, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só, Ñaïo Phaùp Ngöï, Thieân Nhaân Sö, Phaät, Chuùng Höïu. “Ngöôi ôû trong ñôøi naøy goàm chö Thieân, Ma, Phaïm, Sa-moân, Phaïm chí, töø ngöôøi cho ñeán trôøi, maø töï tri töï giaùc, töï thaân chöùng ñaéc, thaønh töïu vaø an truï. Cuõng nhö hoâm nay Ta ôû trong ñôøi naøy goàm chö Thieân, Ma, Phaïm, Sa-moân, Phaïm chí, töø ngöôøi cho ñeán trôøi, maø töï tri töï giaùc, töï thaân chöùng ñaéc, thaønh töïu vaø an truï. “Ngöôi thuyeát phaùp, phaàn ñaàu vi dieäu, phaàn giöõa vi dieäu vaø phaàn sau cuõng vi dieäu, coù nghóa, coù vaên, hieån hieän phaïm haïnh ñaày ñuû thanh tònh. Cuõng nhö Ta hoâm nay, thuyeát phaùp phaàn ñaàu vi dieäu, phaàn giöõa vi dieäu vaø phaàn sau cuõng vi dieäu, coù nghóa, coù vaên, hieån hieän phaïm haïnh ñaày ñuû thanh tònh. “Ngöôi seõ quaûng dieãn, löu boá phaïm haïnh vôùi nhöõng ñaïi hoäi voâ löôïng, töø ngöôøi cho ñeán trôøi, kheùo phaùt khôûi, hieån hieän. Cuõng nhö Ta hoâm nay quaûng dieãn, löu boá phaïm haïnh vôùi nhöõng ñaïi hoäi voâ löôïng, töø ngöôøi cho ñeán trôøi, kheùo phaùt khôûi hieån hieän. “Ngöôi seõ coù voâ löôïng traêm ngaøn chuùng Tyø-kheo, cuõng nhö hieän giôø Ta coù voâ löôïng traêm ngaøn chuùng Tyø-kheo.” Baáy giôø, Toân giaû A-nan caàm quaït ñöùng haàu Phaät. Luùc ñoù, Ñöùc Theá Toân quay laïi baûo: “Naøy A-nan, ngöôi haõy laáy taám y ñöôïc deät baèng sôïi tô vaøng deät mang laïi ñaây. Nay Ta muoán cho Tyø-kheo Di-laëc.” Baáy giôø Toân giaû A-nan vaâng lôøi Ñöùc Theá Toân, lieàn laáy taám y ñöôïc deät baèng sôïi tô vaøng deät mang laïi trao cho Ñöùc Theá Toân. Sau khi Ñöùc Theá Toân nhaän taám y ñöôïc deät baèng

chæ vaøng töø Toân giaû A-nan, Ngaøi baûo: “Naøy Di-laëc, ngöôi haõy nhaän taám y ñöôïc deät baèng chæ vaøng naøy töø Nhö Lai maø boá thí cho Phaät, Phaùp vaø Ñaïi chuùng. Lyù do vì sao? Naøy Di-laëc, caùc Ñöùc Nhö Lai Voâ Sôû Tröôùc, Ñaúng Chaùnh Giaùc vì muoán cöùu hoä theá gian vaø mong caàu thieän lôïi vaø höõu ích, mong an oån khoaùi laïc.” Baáy giôø Toân giaû Di-laëc nhaän laáy taám y deät baèng chæ vaøng töø Ñöùc Nhö Lai xong, lieàn daâng cuùng cho Phaät, Phaùp vaø Ñaïi chuùng. Luùc aáy ma Ba-tuaàn lieàn nghó: “Sa-moân Cuø-ñaøm naøy ñang du haønh taïi Ba-la-naïi, ôû trong vöôøn Loäc daõ, Tieân nhaân truù xöù. Vò aáy nhaân chuyeän

vò lai maø thuyeát phaùp cho caùc ñeä töû. Ta haõy ñeán ñaáy ñeå gaây nhieãu loaïn." Roài ma Ba-tuaàn ñi ñeán choã Ñöùc Phaät, höôùng veà Ngaøi vaø noùi baøi tuïng raèng: Ngöôøi aáy taát seõ ñöôïc Dung maïo dieäu ñeä nhaát; Thaân traøng hoa anh laïc, Ngoïc saùng ñeo caùnh tay. Neáu ôû thaønh Keâ-ñaàu16, Trong caûnh giôùi vua Loa. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân nghó raèng: "Ma Ba-tuaàn naøy ñeán choã Ta muoán gaây nhieãu loaïn." Ñöùc Theá Toân sau khi ñaõ bieát laø ma Ba-tuaàn lieàn noùi baøi tuïng: Ngöôøi aáy taát seõ ñöôïc Toái Thaéng17 khoâng nghi ngaïi Döùt sanh, laõo, beänh, töû; Voâ laäu, vieäc laøm xong. Ai tu haønh phaïm haïnh, Seõ ôû coõi Di-laëc. Ma Ba-tuaàn laïi noùi baøi keä: Ngöôøi aáy taát seõ ñöôïc Y phuïc toái thöôïng dieäu; Thaân öôùp traàm chieân-ñaøn, Tay chaân ñaày chaâu ngoïc; Neáu ôû thaønh Keâ-ñaàu Seõ ôû coõi Loa vöông. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân laïi noùi baøi tuïng: Ngöôøi aáy taát seõ ñöôïc Voâ chuû vaø voâ gia; Tay khoâng caàm vaøng ngoïc, Voâ vi, khoâng saàu naõo; Neáu tu haønh phaïm haïnh, Seõ ôû coõi Di-laëc. Luùc ñoù ma Ba-tuaàn laïi noùi baøi tuïng: Ngöôøi kia taát seõ ñöôïc

16. Keâ-ñaàu thaønh Paøli: Ketumatì nôi maø Sankha laø Chuyeån luaân vöông. 17. Nguyeân Haùn: Voâ phuïc, dòch nghóa cuûa A-daät-da (Paøli: Ajjta), cuõng dòch nghóa laø Voâ Naêng Thaéng.

Danh, taøi, aåm thöïc dieäu;
Kheùo hieåu raønh ca vuõ,
Taïo nhaïc, thöôøng hoan hyû;
Seõ ôû coõi Loa vöông.
Baáy giôø Ñöùc Theá Toân laïi noùi baøi tuïng:
Ngöôøi aáy taát qua bôø;
Nhö chim phaù löôùi ra;
Chöùng truï thieàn töï taïi;
Ñuû laïc, thöôøng hoan hyû.
Naøy Ma, ngöôi neân bieát,
Ta ñaõ haøng phuïc ngöôi.
Luùc ñoù Ma vöông laïi nghó: "Theá Toân bieát ta. Thieän Theä bieát ta." Nghó vaäy, noù buoàn baõ, saàu naõo, khoâng theå ôû laïi, lieàn bieán maát, khoâng thaáy ôû choã aáy nöõa.
Phaät thuyeát nhö vaäy. Toân giaû Di-laëc, A-di-ña, A-nan vaø caùc Tyø-kheo sau khi nghe
Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.